

49405  
Naczelne Dowództwo W. P. Poczta polowa Nr.53. ~~xxxxxxx~~ d. 16.X. 1920 r.  
(Sztab Generalny).

ODDZIAŁ II.

Ew/G. Nr. 47125/II.

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ.

TAJNE

PILNE

w B e l w e d e r z e .

Przesyła się do wiadomości odpis raportu Peł-  
nomocnika wojskowego w Londynie Nr.2158 / z 7 za-  
łącznikami /, zawierającego sprawozdania o spra-  
wach:

- 1/. bezrobocia górników,
- 2/. delegacji Pietruszewicza,
- 3/. stanowisko prasy angielskiej wobec Polski,
- 4/. litewsko - polskiej,
- 5/. rokowań angielsko - sowieckich i
- 6/. tworzenia oddziałów rosyjskich anty-holszewickich.

7 załączników.

Za zgodność:

O t r z y m u j a :

Adjutantura Generalna,  
M.S.Wojsk.Oddz.II.  
M.S.Zagranicznych.

Szef Oddziału II.

M A T U S Z E W S K I m.p.

Ppułkownik p.d.Szt.Gen..

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH  
ADJUTANTURA GENERALNA  
WARSZAWA

L. Dz. 49405 dnia 18/X 1920r.

złącz. Wydział.

PILSUDSKI  
INSTITUTE  
ARCHIVES  
New York



No. 2158/TAJNE

DO

Naczelnego Dowództwa W.P.

Oddział II

w Warszawie.

Bezrobocie  
Górników.

Bezrobocie górników, które miało się rozpocząć 25-go b.m., zostało w ostatniej chwili wstrzymane i odłożone na tydzień do 2-go Października. Postanowienie powyższe zapadło na ogólnym zebraniu delegatów Potrójnego Zjednoczenia /Tripple Alliance/ Górników, Kolejarzy i Robotników transportowych dn. 24-go b.m., na którym zgodzono się wejść w rokowania z Rządem na podstawie propozycji, zawartej w liście Lloyd George'a do Związku Górników z dn. 23-go b.m. Propozycja owa wychodzi z założenia, że płaca górników winna być funkcją wydobytej ilości węgla: im większa produkcja, tym wyższy zarobek, i odwrotnie. Projektuje więc ona ustalenie pewnej linii t.zw. "datum line", określającej stosunek wzrostu zarobku do wzrostu produkcji i wyrażającej się graficznie w sposób następujący:

| produkcja<br>w tonach | zwiększenie<br>zarobku                                    |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------|
| x                     | 1 s. na każdy "shift" - /pewną ilość<br>wydobytego węgla/ |
| x + y                 | 2 s. " " "                                                |
| x + y + z             | 3 s. " " "                                                |

konceptcja powyższa miała by wejść w życie z dniem 1-go Października. Na skutek zapadłej decyzji na ogólnym zebraniu Potrójnego Zjednoczenia, Komitet Wykonawczy Związku Górników z Mr. Smillie na czele udał się natychmiast na 10, Downing Street i tam na konferencji z Lloyd George'm, Bonar Law, Sir Robert Horne i innymi członkami Gabinetu

PILSUDSKI  
INSTITUTE  
ARCHIVES  
New York

PILSUDSKI  
INSTITUTE  
ARCHIVES  
New York



osiągnięto ostateczne porozumienie, na mocy którego górnicy przyjęli koncepcję Rządową, jako bazę do rokowań z właścicielami kopalń węgla. Rokowania te, które też niezwłocznie dn. 25-go b.m. się rozpoczęły, mają przedewszystkiem na celu określenie, ile milionów tonn węgla przedstawia zasadnicza wielkość x w powyżej przedłożonym szacunku Rządowej "datum line". Zarazem datę rozpoczęcia bezrobocia odłożono do dn. 2-go Października.

Sprawa  
Galicyjska.

Na skutek interwencji naszego Charge d'Affaires, Foreign Office oświadczyło, że ostatecznie odmawia prawa wjazdu do Anglii delegacji Galicyjskiej, której skład podałem w załączniku No.3 do mego raportu No.2122/Tajna z dnia 20-go b.m. Tak więc delegacja ta, której przyjazd do Anglii był dotychczas tylko chwilowo wstrzymany przez władze tutejsze, dostaje ostateczną odmowę odpowiedzi w tej sprawie.

Prasa  
angielska

N.  
Gwałtowny i tendencyjny artykuł o Polsce w numerze z dnia 19-go września "Sunday Times" "The Truth about Poland", o którym wspominałem w uprzednim raporcie, wywołał energiczne wystąpienie tutejszej placówki polskiej. Pomimo przedsięwzięcia odpowiednich kroków w Foreign Office nasz Charge d'Affaires reagował na prasę, by pośrednio, drogą polewania wiadomości o Polsce w świetle przychylnem, przeciwdziałać złemu wrażeniu, wywołanemu powyższym artykułem. Jednocześnie zwrócił się z energicznym protestem do wydawcy "Sunday Times", który nieakończono za artykuł przeproszał i przyrzekł w następnym numerze tego czasopisma zrehabilitować Polskę, a autora artykułu, H. Robertson Murray, wydalic. Tymczasem we wczorajszym numerze /z dnia 26-go września/ "Sunday Times" znów się ukazał artykuł tego samego autora, który chociaż się stara wytkomaczyć zbyt ostre napaści na Rząd Polski



szerszą sympatię dla Narodu Polskiego i życzenia, by Polska naprawiła swe błędy i była znów niepodległym kwitującym i szczęśliwym krajem, jednak pomimo tego tomu więcej pojednawczego, obstała przy swych twierdzeniach o nieudolności korpusu oficerskiego, zarządów cywilnych i o ekonomicznym chaosie, panującym w kraju.

Saraz po tym artykule czasopismo umieściło interview naszego Charge d'Affaires./patrz załącznik No.2/.

Ze swej strony czułem się w obowiązku wystąpienia z silnym protestem przeciwko zarzutom, uczynionym Armji Polskiej, i skierowałem do wydawcy "Sunday Times" odpowiedni list dla zamieszczenia w czasopiśmie. List ten ukazał się wczoraj w bardzo skróconym i przekręconym stanie; całe ustępy są przepuszczone, inne zaś skrócone lub zmienione.

I jako przeciwwagę czasopismo umieściło saraz po moim liście list angielskiego majora Robinsona starającego się w myśl wspomnianego artykułu przedstawić walki Polsko-Bolszewickie w charakterze nieszkodliwej farsy, zupełnie błędnie porównyujące je z okopowymi walkami na froncie Francusko-Niemieckim. /patrz załącznik No.1/.

Są pogłoski, tymczasem nie stwierdzone, że pewna grupa finansowo-handlowa ostatnio kupiła "Sunday Times". Po wyjaśnieniu kwestji będę informował.

Poselstwo nasze ma wszczęć akcję sądową przeciwko wydawcy czasopisma w sprawie tendencyjnego wprowadzenia zmian w oświadczeniach Charge d'Affaires i moich, podanych przez nas do druku.

Sprawy  
Litewskie.

24-go września hr. Alfred Tyszkiewicz zwrócił się do Ligi Narodów z notą, w której w imieniu Rządu Litewskiego prosi o wstrzymanie nowej napaści Polski na Litwę i



- 3 -

powierza rozstrzygnięcie sporu litewsko-polskiego Lidze Narodów.

Jednocześnie hr. Tyszkiewicz nanotyfikował Lige Narodów, że odpowiedź Rządu Polskiego z dnia 22-go września na notę litewską z dnia 21-go września Rząd Litewski uważa za wypowiedzenie wojny przez Polskę. Podkreślił się wolę Rządu Polskiego, prowadzącego w dalszym ciągu imperialistyczną i aneksyjną politykę względem Litwy i nie chcącego rzekomo poddać się Arbitrażowi Ligi Narodów. Litwa odwołuje się do Ligi Narodów jako do jedynej władzy, mogącej zapobiec wojnie.

L. | |  
Najczem głowy prasy angielskiej w sprawie polsko-litewskiej; szczególnie dla nas nieprzychylna jest jak zwykle artykuł "Observer'a" z dnia wczorajszego /zakładnik No.3, prócz tego zakładniki NN.4,5,6./.

Placówka tutejsza przeciwdziała w myśl otrzymanych instrukcji.

Rokowania  
angielsko-  
sowieckie

Przyjechali do Londynu Feder Niasanow i Lewitow, których Krassin był zapotrzebował z Moskwy jako ekspertów do pomocy przy transakcjach handlowych. Nie oznaczono jednak, żeby rokowania polityczne angielsko-sowieckie, zerwane od wyjazdu Kamieniewa, miały być na nowo wznowione, albowiem Niasanow nie przybył tutaj w roli następcy Kamieniewa. Tutejsza misja bolszewicka rozwija bardzo ożywioną handlową działalność. Zawarła ona już kontrakty z 5 firmami celem zakupu materiału khaki; robota nad wykonaniem obstalunku nie została jeszcze rozpoczęta, gdyż wynikły pewne trudności z racji koloru sukna, wzbudzającego podejrzenie wśród robotników angielskich, że ma ono służyć dla celów wojennych. Krassin portraktuje również z firmą Baldwin Locomotive Co., celem nabycia parowozów i innego materiału kolejowego, którego Rosja tak bardzo potrzebuje /patrz zakładnik No.7/.

R |



Rosyjskie oddziały  
anti-bolszewickie

Według informacji, posiadanych przez rosyjską placówkę wojskową tutajszą, a trzymanych w ścisłej tajemnicy, w tak zwanej Letgalji wschodniej /Inflantach/ tworzą się oddziały rosyjskie /siła ich obecnie wynosi do 4 tysięcy ludzi/, które mają uderzyć w kierunku południowo-wschodnim na prawe skrzydło armji bolszewickiej. Sfery wojskowe letawskie sprzyjają tej akcji. W Estonji pozostało z armji Judenicza oficerów i podoficerów i szeregowych, godnych zaufania, około 4 tysięcy. Ludzie byli zatrudnieni dotąd na robotach leśnych; obecnie mają być skierowani częściowo do Inflant, częściowo do gen. Wrangla. Oddziały rosyjskie w Inflantach mają posiadać dobrze zorganizowane wywiady na przylegających terytorjach Rosji Sowieckiej i pozostać w ciągłym kontakcie z czynnikami anty-bolszewickimi tam się znajdującymi.

Znajdującym się w Anglii dwóm kontr-torpedowcom rosyjskim typu "Wlastnyj" Anglja stanowczo odmawia pozwolenia odpłynąć do Morza Czarnego do Wrangla.

7 załączników.  
.....

Za zgodność odpisu:

*Górski*

ROTHSTRZ.

/-/ W. Kłoczowski

KONTE-ADMIRAL W.P.